Ref: 3012/K 35/OL/KCBC/DS 6.5.2017

മാർപാപ്പായുടെ മാധ്യമദിനസന്ദേശം - 2017

സമകാലീന ലോകത്തിൽ പങ്കുവയ്ക്കപ്പെടേണ്ട പ്രത്യാശയും ആത്മവിശ്വാസവും.

"ഭയപ്പെടേണ്ട ഞാൻ നിന്നോടുകൂടെയുണ്ട്" (ഏശ 43:5)

ആശയവിനിമയത്തിനുള്ള മാധ്യമങ്ങളുടെ വർധിച്ച സംലഭ്യത ലോകമെമ്പാടുമുള്ള ജനങ്ങൾക്ക് വാർത്തകൾ ക്ഷണനേരം കൊണ്ടു പങ്കുവയ്ക്കുന്നതിനും അവയെ വ്യാപകമായി പ്രചരിപ്പിക്കുന്നതിനും സാധ്യത നൽകുന്നുണ്ട്. ആ വാർത്തകൾ നല്ലതോ, മോശമോ, ശരിയോ തെറ്റോ ആകാം. സഭാപിതാക്കന്മാർ മനുഷ്യമനസ്സിനെ, തുടർച്ചയായി ധാന്യമരയ്ക്കുന്ന കല്ലിനോടു താരതമ്യപ്പെടുത്തിയിരുന്നു. നല്ല ധാന്യമാണോ വിലയില്ലാത്ത പതിരാണോ അരയ്ക്കപ്പെടുക എന്നത് അരയ്ക്കുന്നവന്റെ തീരുമാനമനുസരിച്ചിരിക്കും. നമ്മുടെ മനസ്സ് എപ്പോഴും ഈ പ്രവൃത്തിയിലാണ്. എന്താണ് അവയിലേക്ക് ഇട്ടുകൊടുക്കുന്നത് എന്നത് നമ്മുടെ തീരുമാനത്തെ ആശ്രയിച്ചിരിക്കുന്നു.

ഈ സന്ദേശം, അനുദിനം വാർത്തകൾ തയ്യാറാക്കുന്നവർക്ക്, അവർ മാധ്യമരംഗത്ത് ഉദ്യോഗത്തിലിരിക്കുന്നവരോ, വ്യക്തിസൗഹൃദബന്ധങ്ങളിലുള്ളവരോ ആകട്ടെ, അവർക്കുള്ളതാണ്. മറ്റുള്ളവരുടെ നേരേയുള്ള മുൻവിധികളെ ഒഴിവാക്കിയും സമാഗമസംസ്കാരത്തെ പോഷിപ്പിച്ചും സൃഷ്ടിപരമാക്കുന്ന ആശയവിനിമയത്തിൽ വ്യാപൃതരായിരിക്കുന്ന, നമുക്കു ചുറ്റുമുള്ള ലോകത്തെ യാഥാതഥമായും വിശ്വസ്തതയോടെയും കാണുന്നതിനു സഹായിക്കുന്ന, എല്ലാവരെയും പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കാൻ ഞാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നു.

തിന്മയ്ക്കെതിരേയുള്ള പോരാട്ടത്തിൽ മാധ്യമങ്ങൾ

ഉത്കണ്ഠയുടെ ദൂഷിതവലയത്തെയും, മോശമായ വാർത്തകളിൽ നിരന്തരമായി ശ്രദ്ധകേന്ദ്രീകരിക്കുന്നതിൽ നിന്നുളവാകുന്ന ഭയപ്പാടിന്റെ വികാരങ്ങളെയും ഭേദിക്കേണ്ടവരാണെന്ന ബോധ്യമുള്ളവരാണ് നാം. മാനവസഹനത്തിന്റെ ദുരന്തങ്ങളെ അവഗണിക്കണമെന്നോ, തിന്മയുടെ പ്രലോഭനങ്ങൾക്കു നേരേ അന്ധമായ ശുഭാപ്തിവിശ്വാസം പുലർത്തണമെന്നോ ഉള്ള ദുർവ്യാഖ്യാനവുമായി ഇപ്പറഞ്ഞതിനു യാതൊരു ബന്ധവുമില്ല. ഉപരിയായി, ഞാൻ നിർദ്ദേശിക്കുന്നത്, ചില സമയങ്ങളിൽ, നമ്മിൽ അസംതൃപ്തിയുടെയും കീഴടങ്ങലിന്റെയും വളർന്നുവരുന്ന വികാരങ്ങളാൽ ജനിപ്പിക്കപ്പെടുന്ന നിർവികാരതയെയും ഭയത്തെയും, തിന്മയ്ക്കതിരില്ല എന്ന വിചാരത്തെയും അതിജീവിക്കാൻവേണ്ടി നാം പരിശ്രമിക്കണമെന്നാണ്. എല്ലാറ്റിനുമുപരി, നല്ല വാർത്തകൾ ഒരിക്കലും മാർക്കറ്റ് ചെയ്യപ്പെടുകയില്ല എന്നും, മാനവസഹനത്തിന്റെ ദുരന്തവും തിന്മയുടെ രഹസ്യവും ഏറ്റവുമെളുപ്പത്തിൽ വിനോദിപ്പിക്കുന്നതായി മാറുമെന്നും വിചാരിക്കുന്ന ഒരു വാർത്താവിനിമയ വ്യവസായരംഗത്ത്, ഒന്നുകിൽ നമ്മുടെ മനസ്സാക്ഷി മന്ദിക്കുന്നതിനോ, അല്ലെങ്കിൽ ലോകം മുഴുവൻ തിന്മയാണെന്ന വീക്ഷണത്തിലേക്കു വീണുപോകുന്നതിനോ ഉള്ള പ്രലോഭനം എല്ലായ്പോഴുമുണ്ടാകാമെന്നു മനസ്സിലാക്കേണ്ടതാണ്.

തുറവിയുള്ളതും ക്രിയാത്മകവുമായ ഒരു വാർത്താവിനിമയ ശൈലിയ്ക്ക്, അതായത്, ഒരിക്കലും തിന്മയെ മഹത്ത്വവത്കരിക്കാതെ, അതിനു പരിഹാരം കാണുന്നതിൽ ശ്രദ്ധകേന്ദ്രീകരിക്കുന്നതിന്, ഭാവാത്മകവും ഉത്തരവാദിത്വപൂർണവുമായ സമീപനം സ്വീകർത്താക്കളുടെ ഭാഗത്തുനിന്നുണ്ടാകുന്നതിന് അവർക്ക് പ്രചോദനം നൽകുന്നതിന് അന്വേഷിക്കുന്ന ഒരു വാർത്താവിനിമയ ശൈലിയ്ക്ക് പ്രചോദനമേകാനാണ് ഞാനാഗ്രഹിക്കുന്നത്.

നന്മയുടെ പ്രചാരകരാകേണ്ട മാധ്യമങ്ങൾ

ജീവിതമെന്നത് ക്രമാനുഗതമായ സംഭവങ്ങളുടെ ആകെത്തുകയല്ല, മറിച്ച്, ചരിത്രമാണ്. തെരഞ്ഞെടുക്കുന്ന ഒരു വ്യാഖ്യാനപരമായ ലെൻസിലൂടെ നോക്കി ഏറ്റവും പ്രസക്തമായ അടിസ്ഥാനവിവരങ്ങളെ വിവേചിക്കുകയും സ്വരുക്കൂട്ടുകയും ചെയ്യുന്നതിനു കാത്തിരിക്കുന്ന ഒരു ചരിത്രമാണത്. അതിനുള്ളിലും അതിനോടും യാഥാർഥ്യത്തിന് വ്യക്തമായ ബന്ധമുണ്ടാകണമെന്നില്ല. എല്ലാകാര്യങ്ങളും നാം അതിനെ നോക്കിക്കാണുന്ന രീതിയെ ആശ്രയിച്ചിരിക്കും, ഏതു കണ്ണടയിലൂടെയാണോ നാം വീക്ഷിക്കുന്നത് എന്നതി

നെ ആശ്രയിച്ചാണതിന് അർഥം കൈവരിക. ആ കണ്ണട നാം മാറ്റിയാൽ, യാഥാർഥ്യം മറ്റൊന്നായി പ്രത്യക്ഷമാകും. അതിനാൽ, എങ്ങനെയാണ് നാം ശരിയായ ലെൻസിലൂടെ നോക്കി യാഥാർഥ്യത്തെ വായിക്കുവാൻ ആരംഭിക്കുക?

ക്രൈസ്തവരായ നമുക്ക്, ആ ലെൻസ് സുവിശേഷമാണ്. അതിശ്രേഷ്ഠമായ സുവിശേഷത്തിന്റെ ആരംഭത്തിൽ രേഖപ്പെടുത്തിയതുപോല, ദൈവപുത്രനായ യേശുക്രിസ്തുവിന്റെ സുവിശേഷമാണ് (മർക്കോസ് 1:1). യേശുവിനെക്കുറിച്ചുള്ള സുവിശേഷം ആണെന്നല്ല, അതിലുപരി, സുവിശേഷം, യേശുതന്നെയാണ് എന്നാണ് അത് അർഥമാക്കുക. തീർച്ചയായും, സുവിശേഷത്തിന്റെ ഓരോ പേജും വായിക്കുമ്പോൾ നാം മനസ്സിലാക്കും, ഈ ശീർഷകം അതിന്റെ ഉള്ളടക്കത്തിന് അനുസൃതമാണെന്നും, എല്ലാറ്റിനുമുപരി, ഈ ഉള്ളടക്കം യേശുവെന്ന വ്യക്തിയല്ലാതെ മറ്റൊന്നുമല്ല എന്നും.

യേശുവാകുന്ന സദ്വാർത്ത

യേശുവാകുന്ന ഈ സദ്വാർത്ത നല്ല വാർത്തയെന്നു വിളിക്കാനാവാത്ത വിധം സഹനത്തിന്റേതാണ്. സഹനത്തെ കുറെക്കൂടി വലിയൊരു ചിത്രത്തിന്റെ ഭാഗമാക്കിയിരിക്കുകയാണ്. അത് യേശുവിന് തന്റെ പിതാവിനോടും മനുഷ്യകുലം മുഴുവനോടുമുള്ള സ്നേഹത്തിന്റെ സമഗ്രതയുടെ ഭാഗമാണ്. ക്രിസ്തുവിൽ, ദൈവം ഓരോ മാനവസാഹചര്യത്തോടുമുള്ള ഐക്യദാർഢ്യം പ്രകടിപ്പിക്കുകയായിരുന്നു. അവിടുന്നു പറയുന്നു, നാം ഒരിക്കലും തനിയേ അല്ല, എന്തെന്നാൽ, തന്റെ മക്കളെക്കുറിച്ച് നിരന്തരജാഗ്രതയുള്ള ഒരു പിതാവു നമുക്കുണ്ട്. 'ഭയപ്പെടേണ്ട, എന്തെന്നാൽ ഞാൻ നിങ്ങളോടുകൂടെയുണ്ട്' (ഏശ 43:5). ഇതാണ്, തന്റെ ജനത്തിന്റെ ചരിത്രത്തിൽ പൂർണമായി ആമഗ്നനായിരിക്കുന്ന ദൈവത്തിന്റെ വാക്കുകൾ. അവിടുത്തെ പ്രിയപുത്രനിൽ, ഈ ദൈവികവാഗ്ദാനം - ഞാൻ നിങ്ങളോടുകൂടെയുണ്ടായിരിക്കും എന്ന വാഗ്ദാനം- നമ്മുടെ എല്ലാ ബലഹീനതകളെയും, നമ്മുടെ മരണത്തെപ്പോലും ആശ്ലേഷിച്ചു. ക്രിസ്തുവിൽ, അന്ധകാരവും മരണവും, പ്രകാശത്തെയും ജീവനെയും കണ്ടുമുട്ടുന്ന ബിന്ദുവായിത്തീർന്നു. പ്രതീക്ഷ ജനിച്ചു, എവിടെ ജീവൻ, പരാജയത്തിന്റെ കയ്പ് കണ്ടുമുട്ടുന്നുവോ ആ പാതയെ കുറുകെ കടക്കുന്ന എല്ലാവർക്കും അത് ജീവൻ നൽകുന്ന പ്രതീക്ഷയുടെ പാതയായി. ആ പ്രതീക്ഷ നിരാശപ്പെടുത്തുകയില്ല, എന്തെന്നാൽ ദൈവത്തിന്റെ സ്നേഹം നമ്മുടെ ഹൃദയങ്ങളിലേക്കു ചൊരിയപ്പെടുകയും (റോമാ 5:5) മണ്ണിൽ വീണ വിത്തിൽ നിന്നു മുളപൊട്ടുന്നതുപോലെ, നവജീവൻ പ്രാപിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ഈ വെളിച്ചത്തിൽ നാം വീക്ഷിക്കുമ്പോൾ, ലോകചരിത്രത്തിൽ പുതിയതായി സംഭവിക്കുന്ന ഓരോ ദുരന്തവും സുവിശേഷത്തിനുള്ള ഒരു രംഗസംവിധാനമായിത്തീരും - അരികിലെത്തുന്നതിനും, അനുകമ്പാർദ്രമായ ഹൃദയം ഉയരുന്നതിനും, ദൃഢനിശ്ചയമുള്ള മുഖങ്ങളും കരങ്ങളും പുനഃനിർമിതിയ്ക്കായി തയ്യാറാകുന്നതിനും സ്നേഹത്തിന്റെ പുതിയ വഴി കണ്ടെത്താനും അത് ഇടയാക്കും.

ദൈവരാജ്യത്തിന്റെ വിത്തിൽ ദൃഢവിശ്വാസമുണ്ടായിരിക്കുക

ഈ സുവിശേഷ മാനസികാവസ്ഥ അവിടുത്തെ ശിഷ്യരിലും ജനക്കൂട്ടത്തിലും അവതരിപ്പിക്കുന്നതിനും, മരിക്കുകയും ഉയിർക്കുകയും ചെയ്യുന്ന സ്നേഹത്തെ കാണുന്നതിനും പുൽകുന്നതിനും ആവശ്യമായ ശരിയായ ലെൻസു അവർക്കു നൽകുന്നതിന് യേശു ഉപമകൾ ഉപയോഗിച്ചു. അവിടുന്ന് ദൈവരാജ്യത്തെ, മണ്ണിൽ വീഴുമ്പോൾ അഴിയുകയും ജീവനെ പുറപ്പെടുവിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന ഒരു വിത്തിനോട് കൂടെക്കൂടെ താരതമ്യപ്പെടുത്തുന്നുണ്ട് (മർക്കോ 4:1-34). ഈ പ്രതീക, രൂപകപ്രയോഗങ്ങളിലൂടെ, ദൈവരാജ്യത്തിന്റെ നിശ്ശബ്ദമായ ശക്തിയെന്ന ആശയത്തെ സംവേദിപ്പിക്കുമ്പോൾ, അതിന്റെ അടിയന്തിര പ്രാധാന്യത്തെ അവ കുറച്ചുകളയുന്നില്ല. ശ്രവിക്കുന്നവന് സ്വതന്ത്രമായി സ്വീകരിക്കാനും ആ ശക്തി സ്വായത്തമാക്കാനും ഇടമൊരുക്കുന്ന കാരുണ്യപൂർണമായ മാർഗമാണത്. പെസഹാരഹസ്യത്തിന്റെ അപരിമേയമായ മേന്മയെ പ്രകടമാക്കുന്ന, കേവല സങ്കല്പങ്ങളിലൂടെയല്ലാതെ, പ്രതീകങ്ങളിലൂടെ ജീവച്ചിത്രങ്ങൾ വിരചിച്ചുകൊണ്ട് ക്രിസ്തുവിലൂടെയുള്ള പുതിയ ജീവന്റെ വൈരുധ്യാത്മകസൗന്ദര്യത്തെ ഏറ്റവും ഫലപ്രദമായി വിനിമയം നടത്താൻ കഴിയുന്ന വഴിയുമാണ് അത്. ഈ ജീവിതത്തിൽ പ്രയാസങ്ങളും കുരിശുകളും പ്രതിബന്ധം സൃഷ്ടിക്കുകയല്ല, മറിച്ച്, ദൈവത്തിന്റെ രക്ഷയെ ആനയിക്കുകയാണ്. ഏതൊരു മാനുഷികശക്തിയെക്കാളും ബലവത്തായതാണ് ബലഹീനത എന്ന് അവ തെളിയിക്കുന്നു. പരാജയം, സ്നേഹത്തിൽ എല്ലാറ്റിനെയും പൂർണമാക്കുന്നതിന്റെ നാന്ദികുറിക്കലായി മാറുന്നു. ദൈവരാജ്യത്തിന്റെ പ്രതീക്ഷ പരിപക്വമാകുന്നതും ആഴപ്പെടുന്നതും ഇങ്ങനെയാണ്: ഇത് "ഒരുവൻ ഭൂമിയിൽ വിത്തു വിതയ്ക്കുന്നതിനു സദൃശം. അവൻ രാവും പകലും ഉറങ്ങിയും ഉണർന്നും കഴിയുന്നു. വിത്തുകൾ പൊട്ടിമുളച്ചു വളരുന്നു" (മർക്കോ 4:26-27).

ദൈവരാജ്യം എളുപ്പത്തിൽ അവഗണിക്കപ്പെടാവുന്ന ഒരു വിത്തുപോലെ, നമ്മുടെ ഇടയിൽ മുമ്പേ തന്നെ സന്നിഹിതമാണ്, എന്നാൽ നിശ്ശബ്ദമായി അതു വേരുറയ്ക്കുന്നു. ആർക്കൊക്കെ പരിശുദ്ധാരൂപി ബുദ്ധികൂർമതയുള്ള വീക്ഷണം നൽകുന്നുവോ അവർക്ക് അതു വികസിക്കുന്നതു കാണാൻ കഴിയും. അതോടൊപ്പം മുളച്ചുപൊങ്ങിവരുന്ന കളകളുടെ കാഴ്ചയാൽ അവർ അവരിലെ രാജ്യത്തിന്റെ സന്തോഷം തങ്ങളിൽനിന്ന് മോഷ്ടിക്കപ്പെടാൻ ഇടയാക്കുകയില്ല.

അരൂപിയുടെ ചക്രവാളങ്ങൾ

നമ്മുടെ പ്രതീക്ഷയായ സുവിശേഷത്തിലെ യേശു നമ്മുടെ കണ്ണുകളെ സ്വർഗാരോപിതനായ കർത്താവിങ്കലേക്ക് ഉയർത്താൻ ആരാധനാക്രമാഘോഷത്തിലൂടെ സഹായിക്കുന്നു. ഇപ്പോൾ കർത്താവ് അകലെയാണെന്നു നമുക്കു തോന്നുന്നുവെങ്കിലും, പ്രതീക്ഷയുടെ ചക്രവാളങ്ങൾ കൂടുതലായി വ്യാപ്തിയുള്ളതാവുകയാണിവിടെ. നമ്മുടെ മാനുഷികപ്രകൃതിയെ സ്വർഗത്തിലേക്കെത്തിക്കുന്ന ക്രിസ്തുവിൽ, ഒരുവന് സ്വാതന്ത്ര്യത്തോടെ യേശുവിന്റെ രക്തംമൂലം വിശുദ്ധ സ്ഥലത്തേക്കു പ്രവേശിക്കാൻ മനോധൈര്യമുണ്ടാകുന്നു. എന്തെന്നാൽ തന്റെ ശരീരമാകുന്ന വഴിയിലൂടെ അവൻ നമുക്കായി നവീകൃതവും സജീവവുമായ ഒരു പാത തുറന്നു തന്നിരിക്കുന്നു (ഹെബ്രാ 10:19-20). "പരിശുദ്ധാത്മാവിന്റെ ശക്തിയാൽ", സാക്ഷികളും നവീനവും രക്ഷിക്കപ്പെട്ടതുമായ മാനവകുലത്തിന്റെ സംവേദകരും ആയിത്തീരാൻ, ലോകത്തിന്റെ അവസാനംവരെയും നമുക്കു കഴിയും.

ദൈവരാജ്യത്തിന്റെ വിത്തിലുള്ള ദൃഢവിശ്വാസവും, ഉത്ഥാനത്തിന്റെ രഹസ്യവും നമ്മുടെ ആശയവിനിമയത്തിന്റെ വഴികൾക്കു രൂപം നൽകേണ്ടതുണ്ട്. ഈ ആത്മവിശ്വാസം - ഇന്ന് വാർത്താ വിനിമയം നിർവഹിക്കപ്പെടുന്ന എല്ലാ വിവിധ മാർഗങ്ങളിൽകൂടിയും - എല്ലാ ചരിത്രത്തിലും ഓരോ വ്യക്തിയുടെ വദനത്തിലും സുവിശേഷം സന്നിഹിതമാണെന്നത് തിരിച്ചറിയാനും, എടുത്തുകാട്ടാനും കഴിയുമെന്നുള്ള ബോധ്യത്തോടുകൂടി, നമ്മുടെ ദൗത്യം നിർവഹിക്കുന്നതിനു നമ്മെ പ്രാപ്തരാക്കുന്നു.

വിശ്വസിക്കുന്നവർ പരിശുദ്ധാരൂപിയുടെ നയിക്കലിനു തങ്ങളെത്തന്നെ ഭരമേൽപ്പിച്ചുകൊണ്ട്, എങ്ങനെയാണ് ദൈവം നമ്മുടെയിടയിൽ സന്നിഹിതനായിരിക്കുന്നതെന്നും ഓരോ നിമിഷവും നമ്മുടെ ജീവിതങ്ങളിലും ചരിത്രത്തിലും പ്രവർത്തിക്കുന്നതെന്നുമുള്ള തിരിച്ചറിവിലേക്കു വരികയും ക്ഷമയോടുകൂടി രക്ഷാകരരഹസ്യത്തിലേക്കെത്തിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. വിശുദ്ധ ചരിത്രം നെയ്യപ്പെട്ടിരിക്കുന്നത് പ്രതീക്ഷയുടെ ഇഴകൾകൊണ്ടാണ്; അതു നെയ്യുന്നവൻ, ആശ്വാസപ്രദനായ പരിശുദ്ധാത്മാവ് അല്ലാതെ മറ്റാരുമല്ല. പ്രത്യാശയാണ് പുണ്യങ്ങളിൽ ഏറ്റവും വിനയമാർന്നത്. കാരണം, അത് ജീവിതത്തിന്റെ ഒഴിഞ്ഞകോണിൽ മറഞ്ഞിരിക്കുന്നു, എങ്കിലും അത് പിണ്ഡം മുഴുവനെയും പുളിപ്പിക്കുന്ന പുളിമാവു പോലെയാണ്. എന്നെന്നും പുതുമയാർന്ന, ഈ ലോകത്തിൽ ദൈവസ്നേഹത്തിന്റെ ഐക്കണുകളായിത്തീർന്ന വിശുദ്ധരിൽ വീണ്ടും മുദ്രണം ചെയ്യപ്പെട്ട് നിരവധി പതിപ്പുകളായിത്തീർന്നിരിക്കുന്ന, സുവിശഷത്തിന്റെ വായനയാൽ അതു പരിപോഷിപ്പിക്കപ്പെടണം. ഇന്നും, അരൂപി ദൈവരാജ്യത്തിനുവേണ്ടിയുള്ള ആഗ്രഹം നമ്മിൽ തുടർച്ചയായി വിതയ്ക്കുന്നുണ്ട്. നമ്മുടെ കാലഘട്ടത്തിലെ നാടകീയസംഭവങ്ങളുടെ മധ്യത്തിലും സുവിശേഷത്തിൽ നിന്നും പ്രചോദനം സ്വീകരിക്കുന്ന, ലോകത്തിന്റെ ഇരുളിലും പ്രകാശരശ്മികൾപോലെ പ്രഭയേകുന്ന, പാതയിലുടനീളം വെളിച്ചം പ്രസരിപ്പിക്കുന്ന, ആത്മവിശ്വാസത്തിന്റെയും പ്രത്യാശയുടെയും നവവീഥി എക്കാലവും തുറക്കുന്ന ഏവർക്കും നന്ദി.

വത്തിക്കാനിൽ നിന്ന്
2017 മെയ് 24.

പി.ഒ.സി., കേരള കത്തോലിക്കാസഭയുടെ ആസ്ഥാനകാര്യാലയം
കൊച്ചി - 682 025.

NB: മാധ്യമദിനമായ 2017 ജൂൺ 4-ാം തീയതി ഈ സർക്കുലർ കേരളത്തിലെ സീറോ മലബാർ, ലത്തീൻ, മലങ്കര കത്തോലിക്കാസഭകളിലെ എല്ലാ ദൈവാലയങ്ങളിലും ദിവ്യബലി അർപ്പിക്കപ്പെടുന്ന എല്ലാ സ്ഥാപനങ്ങളിലും വായിക്കുകയോ ഇതിലെ ആശയങ്ങൾ ജനങ്ങൾക്ക് വിശദീകരിച്ചുകൊടുക്കുകയോ ചെയ്യേണ്ടതാണ്.